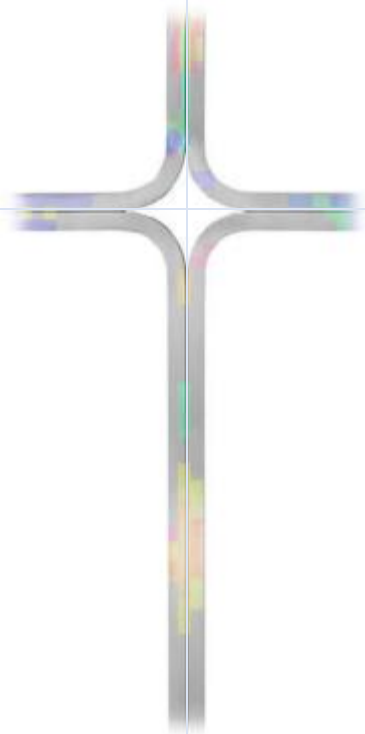

reinder bruinsma

Grund-
läggande

Alfabetts-
teologi

Copyright @ 2018

Originalalets titel

Utgiven av

Omslag och layout

Kopior kan beställas genom

Reinder Bruinsma

Basic Alphabet Theology

Building Safe Places for Everyone
— The Coracle Project

Ruud Kieboom

buildingsafeplaces@gmail.com

Alla Bibelcitater är hämtade från Bibel 2000 om inget annat anges

Inledning

Reinder Bruinsma

När en heterosexuell man skriver om homosexualitet som en "alternativ sexuell läggning" är det ett riskfyllt företag. Hur kan jag någonsin hoppas kunna förstå utmaningarna som möter den som inte är heterosexuell? Och svårigheterna växer på grund av min bakgrund. Jag är en pensionär som växte upp i en tid då man knappt pratade om homosexualitet. Dessutom har jag min andliga bakgrund i ett samfund som traditionellt har lärt sina medlemmar att den enda typen av sex som Bibeln godkänner är sex mellan en man och en kvinna, efter att de har gift sig. Fram till för några årtionden sedan stämde mina åsikter i hög grad med åsikterna hos de flesta inom Sjundedags Adventistsamfundet – det samfund som jag tillhör och som jag har tjänat som pastor under nästan ett halvt århundrade.

Jag har ändrat åsikt om många aspekter av sexualitet som inte är heterosexuell. Den förändringen kom inte över en natt, utan den var resultatet av en lång resa. En viktig faktor i den processen var att jag gradvis lärde mig att läsa Bibeln på ett annorlunda sätt. Jag förstod mer och mer att "bevistextmetoden" som tar ett antal utvalda texter bokstavligt, och sedan binder ihop dem på ett speciellt sätt för att stödja en etablerad åsikt eller lärosats, inte gör rättvisa åt Bibelns budskap och ofta inte tar hänsyn till den kulturella kontexten som dessa texter är inbäddad i. Jag började förstå att de så kallade "bevistexterna" som används för att fördöma varje form av sexuell relation mellan människor av samma kön inte är så tydliga som många påstår att de är.

Men den viktigaste faktorn i den här processen var att jag började möta män och kvinnor som var homosexuella. Många av dem är medlemmar eller före detta medlemmar i mitt samfund. Jag fann att de inte var det slags män och kvinnor som passade in i bilden som många människor har av homosexuella som ett resultat av att ha sett gayparader och hört om den så kallade gaysenen: människor som lever mycket promiskuösa och ytliga liv. Nej. Många av dessa homosexuella män och kvinnor som jag lärde känna lever i trogna, kärleksfulla permanenta relationer. Många av dem är trogna kristna. Men sorgligt nog har många upplevt att när de hade "kommit ut ur garderoben" var de inte längre välkomna i församlingen och kunde inte delta helt och fullt i församlingslivet.

När jag lägger fram den här "grundläggande alfabetsteologin" påstår jag inte att jag har alla svaren på alla tänkbara frågor. Personligen fortsätter jag att kämpa med delar av vad den här teologin innebär, och jag förväntar mig inte att alla heterosexuella läsare plötsligt kommer att byta åsikt när de har läst den här lilla broschyren. Men jag hoppas att den kommer att bli till hjälp för dem som befinner sig på resa mot att (mer) fullständigt acceptera andra som är "annorlunda" när det handlar om deras sexuella läggning. Och även om vi inte är helt överens om den korrekta tolkningen av vissa Bibeltexter måste vi – det tror jag starkt – inse att de grundläggande kristna värderingarna är jämlikhet i Kristus och ovillkorlig kärlek till varandra. Det måste alltid vara grunden för en kristen inställning till sexualiteten, oberoende av vilken sexuell läggning man har.

Zeewolde, våren 2018

1. "Allt du behöver är kärlek"

Den här broschyren handlar om "grundläggande alfabetsteologi". Vad betyder de orden?

- Den här lilla broschyren är "grundläggande". Mitt mål är enkelt, men inte förenklat. Vi ska söka efter viktiga mönster snarare än att tappa bort oss i en kaskad av detaljer.
- Teologi måste bokstavligen betyda "ett studium av Gud". När vi talar om Gud måste vi alltid vara medvetna om våra mänskliga begränsningar. Gud är oändlig, men det är inte vi. Guds Ord är Sanning, medan våra ord förblir bristfälliga mänskliga försök att uttrycka det som inte kan beskrivas – och det gäller även när vi talar om Sanning. Vårt mest värtaliga Gudsspråk är bara stamningar i Gudomens öron.
- Ordet "alfabet" handlar om det faktum att i den här broschyren har vår teologi (vårt Gudsspråk) ett speciellt fokus: de så kallade "alfabetsmänniskorna" som homosexuella, bisexuella transsexuella och queerpersoner. Ofta ser vi förkortningen HBTQ eller någon annan bokstavskombination.

Den grundläggande principen för all kristen teologi är: *Gud är kärlek*. Om ditt Gudsspråk inte bygger på den grundläggande principen kan det handla om alla möjliga saker, men inte om den sanne Guden som uppenbarade sig i det största objektet för hans kärlek: Jesus Kristus.

Gud är kärlek

Människor har tillskrivit Gud en lång serie egenskaper. Han sägs vara evig, allvetande, närvarande överallt, allsmäktig och oföränderlig. Han sägs också vara tålmodig, rättvis och förlåtande. Men den mest övergripande beskrivningen av Gud finns i 1 Joh. 4:16: *Gud är kärlek*.

Gud har visat den kärleken på ett mycket konkret sätt:

Så uppenbarades Guds kärlek hos oss: han sände sin ende son till världen för att vi skulle få liv genom honom (1 Joh. 4:9).

Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv (Joh. 3:16).

Kärnan i den kristna tron och det kristna livet: kärlek till Gud och varandra.

Mänskligheten har skapats till att vara en avbild av Gud som är Kärlek (1 Mos. 1:27). Det säger oss att kärlek är en grundläggande egenskap i vår mänsklighet, oberoende av vad mer detta kan innebära. Människor är andliga varelser som är utrustade med många olika gåvor. Men alla de gåvorna finner sin höjdpunkt i kärlekens gåva (1 Kor. 13:13).

Guds instruktioner till sina mänskliga varelser sammanfattas i ett storslaget uttalande som återfinns både i det Gamla och det Nya testamentet:

Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta, med hela din själ och med all din kraft (5 Mos. 6:5).

Jesus svarade: "Viktigast är detta ... du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta, av hela din själ, av hela ditt förstånd och av hela din kraft. Sedan kommer detta: Du skall älska din nästa som dig själv" (Mark. 12:29–31).

Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem (Matt. 7:12).

Vi visar att vi följer Kristus när vi visar kärlek mot andra: *Gud är kärlek, och den som förblir i kärleken förblir i Gud och Gud i honom* (1 Joh. 4:16).

Att älska andra människor kan vara en utmaning, men den kristna kärleken är inte selektiv. Den innefattar alla människor, även dem som vi betraktar som våra fiender (Matt 5:43).

Så där måste vi börja i allt Gudsspråk, oberoende av vilken grupp människor som det kan handla om. "Allt du behöver är kärlek". Den här "grundläggande alfabetsteologin" handlar om Guds kärlek till alla människor och vår kärlek till alla människor vi möter, en kärlek som inte är selektiv.

2. Ja, vi är annorlunda

Som människor har vi mycket gemensamt:

- Vi är alla barn till vår himmelske Far: *Har vi inte alla en och samme fader? Är vi inte skapade av en och samme Gud?* (Mal. 2:10).
- I Kristus har alla människor samma ställning: *Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus* (Gal. 3:28).
- Vi är holistiska varelser: det fysiska och det andliga är förenade till ett i oss (1 Mos. 2:7).
- Vi har fått befallningen att vi ska älska varandra och ta hand om varandra: *Tänk inte bara på ert eget bästa utan också på andras* (Fil 2:4).
- Guds kärlek innefattar varje enskild människa: *Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv* (Joh. 3:16).
- Vi delar alla samma hopp: *En enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp* (Ef. 4:4).

Gud älskar mångfald

Vi har mycket gemensamt, men var och en av oss är också unik. Det är ett grundläggande kännetecken för vem vi är. Mångfald är inte något som människor har uppfunnit. Gud själv är "mångfaldig" i sin "Gudsvarelse". Det finns en Gud, men han har uppenbarats för oss som Far, Son och Ande. Kristus, vår Frälsare, förkroppsligar också en oförklarlig typ av mångfald: han är helt och hållet Gud men också helt

och hållet människa. Han är vår store Gud och Frälsare (Tit. 2:13), men han beskrivs också som den ende medlaren: människan Jesus Kristus (1 Tim. 2:13). I Bibeln beskrivs Gudomen oftast med maskulina ord, men Skriften använder också feminina ord. Det är betydelsefullt att språkexperter ofta översätter ett av de hebreiska namnen för Gud – El Shaddai – som ”den mångbröstad”.

Vi finner en liknande mångfald i Guds skrivna Ord. *Gud* har talat till oss på olika sätt. Bibeln är en viktig förmedlare av Guds uppenbarelse (Heb. 1:1). Men samtidigt som Gud är Författaren får vi också veta att under en period av många århundraden använde Gud dussintals mänskliga författare som sina ”skrivare” (1 Pet. 1:21), vilket gör Guds skrivna Ord mycket mångfaldigt, inte bara i språket utan också i betoning och teologi.

Det är också viktigt att lägga märke till att det är meningen att församlingen ska vara mångfaldig. Den är som en ”kropp” med många olika lemmar (1 Kor. 12:12–27). Andens gåvor som medlemmarna kan få för att uppfylla sin kallelse är också mångfaldiga (1 Kor. 12:8–12, 28; Rom. 12:6–8).

Mänskligheten kommer alltid att vara mångfaldig

Bibeln visar oss tydligt att mänskligheten alltid har varit mångfaldig. Det var inte något som bara råkade utvecklas, utan det var Guds syfte redan från början. 1 Mos 10 ger oss en bild av mångfalden i människans ursprung. Den etniska mångfalden som alltid har varit en del av mänskligheten återspeglas till och med i Jesus släktavla. Det är intressant att Matteus släktavla över Jesus familj nämner några kvinnor som inte var israeliter (Matt 1:1–17). Under sin verksamhet var Jesus tillsammans med män och kvinnor från alla samhällsområden; med judar och icke-judar som t.ex. samarier, en syrisk-fenikisk kvinna och romare.

Församlingen skulle välkomna människor från alla folk och kulturer (Apg 2 och 15) som ett svar på Kristus missionsuppdrag: *Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn* (Matt. 28:19).

Guds folk beskrivs som en stor skara *av alla folk och stammar och länder och språk*. När de går in i det nya Jerusalem ska de föra med sig *allt dyrbart och härligt som folken äger* (Upp. 7:9; 21:26).

Sexuell mångfald

Enligt många kristna har Bibeln en negativ inställning till sexuell mångfald bortom man och kvinna, och därför säger de att alla andra former av sexuella aktiviteter är *perversa* snarare än bara *annorlunda*. Det finns ingen grund i Skriften för den inställningen, trots att man vanligtvis citerar ett litet antal Bibeltexter för att stödja den. Vi ska diskutera de texterna senare, och vi kommer att se att de inte är så entydiga som de anses vara. Många av dessa texter riktar sig till *olämpliga handlingar* som utförs av heterosexuella! Men vi måste betona att ett fördömande av vissa former av homosexuella handlingar inte automatiskt innefattar permanenta och kärleksfulla samkönade relationer.

Några uttalanden om kastrerade människor kan vara relevanta. Sådana människor välkomnas varmt in i förbundsrelationen (Jes. 56:4–7) och senare in i församlingen (t.ex. den etiopiske hoveunucken, Apg. 8:27, 36–38) trots att de är ”annorlunda”. Det är kanske en antydning om att sexuell läggning som sådan inte avgör en människas andliga ställning och inte förhindrar full jämställdhet med alla andra som tillhör Guds folk.

3. Man och kvinna, och ... ?

Skapelsen

Båda skapelseberättelserna (1 Mos 1 och 2) bekräftar att Gud skapade människan som man och kvinna (1 Mos. 1:27; 2:21–25).

Av den orsaken drar de flesta läsare slutsatsen att den sexuella variationen ursprungligen var begränsad till man och kvinna. Men åsikterna förblir delade och andra har antytt att detta kan vara en slutsats som har dragits för snabbt, och att texten inte utesluter ett visst flytande tillstånd mellan de två könen. Det finns dock ingen tydlig biblisk bekräftelse för detta.

I begynnelsen

Människan skapades till Guds avbild (1 Mos. 1:27). Det finns många olika åsikter om den här gudomliga avbilden. Det skiljer människorna från resten av skapelsen. Några har pekat på den mänskliga sexualitetens gåva som kärnpunkten i att vara skapad till Guds avbild. Andra tror att det är människans förmåga att använda abstrakta tankar och att kommunicera, och/eller människans kreativitet. Oberoende av vad det är måste det först och främst innefatta vår mänskliga förmåga att ge och ta emot kärlek, eftersom Gud är kärlek.

Det första människoparet fick ett tydligt uppdrag. Adam och Eva skulle vara förvaltare av den värld som Gud hade skapat (1 Mos. 1:28). Dessutom blev de tillsagda att de skulle vara "fruktsamma och föröka" sig. De skulle t.o.m. uppfylla jorden. Det innebär inte att sexualitetens enda syfte var fortplantning, som somliga har argumenterat. Bibeln som helhet stöder inte den tanken.

Man kan ställa många frågor. En av dem är om fortplantningen skulle ha upphört på något stadium om människan inte hade syndat. Vad skulle ha hänt när jorden hade blivit uppfylld? Det verkar logiskt att dra slutsatsen att detta skulle ha påverkat fortplantningens roll i sexualiteten.

Synden är en verklighet

Berättelsen i 1 Mos. 3 visar tydligt att en kort tid efter skapelsen kom synden in i världen. Berättelsen säger oss att synden inte bara påverkade de första människorna utan också djurvärlden (eftersom både människor och djur nu var dödliga) och även växtvärlden (1 Mos. 3:18). På andra ställen i Bibeln är den första synden förbunden med alla människors syndighet (se t.ex. Rom 5:12–21).

Det som en gång var fullkomligt var nu mindre än fullkomligt. Arbetet var inte längre ett nöje som inte krävde någon ansträngning (1 Mos. 3:19). Förhållandet mellan man och kvinna påverkades negativt, och att föda barn blev till en smärtsam händelse (1 Mos. 3:16). Dessutom kom skammen in i världen (1 Mos. 3:10, 11).

Är ett icke heterosexuellt tillstånd ett resultat av synden?

Det här är en mycket svår fråga att besvara. Efter syndafallet skulle kvinnan få lida när hon födde barn, och arbetet skulle vara uttröttande och svettigt. De sakerna var ett resultat av synden, men ingen skulle antyda att en kvinna som föder barn syndar. Och även om en icke heterosexuell läggning är ett av resultaten av de dramatiska förändringarna som skedde i skapelsen på grund av synden så betyder inte detta att en sådan läggning har något att göra med personlig synd.

Synd handlar om hur vi lever med vår sexualitet, antingen vi är heterosexuella eller HBTQ.

Hur ska vi reagera på förhållandena i en syndig värld?

De flesta (om inte alla) kristna skulle hålla med om att vi måste göra allt vi kan för att på ett så bra sätt som möjligt hantera förändringarna som har skett i vår syndiga värld. Vi accepterar dem inte som de är. Med andra ord:

- Vi gör allt vi kan för att göra arbetet trevligare, mindre farligt och mindre ansträngande.
- Vi använder medicin för att behandla sjukdom och skjuta upp döden.
- Vi gör vad vi kan för att begränsa smärtan och oron vid en födsel.
- Vi har olika metoder för att behandla barnlöshet.
- Vi tar bort törne och tistlar för att öka skörden.

Om vi ser en icke heterosexuell läggning som en förändring som skedde när människans sexualitet hade påverkats av synden verkar det som om:

- Vi måste acceptera att sexuell mångfald är en realitet och förhålla oss till det på ett positivt sätt.

Vad händer härnäst?

Det verkar logiskt att anta att några av inslagen i ett syndfritt Eden inte skulle ha funnits kvar i all framtid, inte i varje detalj. Ingen skulle ha dött, men fortplantningen kan ha upphört vid någon tidpunkt. Hur det skulle ha påverkat sexualiteten vet vi inte. Det vi vet är att de nuvarande formerna av sexualitet till slut inte längre kommer att finnas till. Jesus säger till sina lärjungar att i himlen kommer det inte att finnas några könsskillnader (Matt. 22:23–28).

4. Gud anpassar sig

Bibeln beskriver Guds ideal för människans sexuella relationer som en livslång relation mellan en man och en kvinna. Så var det ”från begynnelsen”. Den biologiska utformningen verkar också peka på detta ursprungliga syfte.

Men tillvaron förblev inte fullkomlig. Det gäller för olika aspekter av människans relationer. Efter hand som tiden gick ersattes den ursprungliga jämlikheten med den otäcka verkligheten i det slags mansdominans som vi nu kallar ett patriarkalt samhälle. I många delar av världen fortsätter kampen mot genderförtryck. Social ojämlikhet blev en tragisk del av livet, där slaveri blev en alltför vanlig sedvänja. Det blev så djupt rotat i samhället att Gud bestämde sig för att införa vissa anpassningar, och han gav Mose i uppdrag att ta med lagar om slaveri i Israels juridiska system.

Polygami (och i mindre omfattning polyandri) blev vanlig i många samhällen.

När vi går igenom Bibelns information finner vi talrika exempel på polygami:

- Välkända polygamister är Abraham (1 Mos. 16:3), Jakob (1 Mos. 35:23–26) och Salomo (1 Kung. 11:3). Men det finns många andra.

- Inte heller i Nya testamentet finns det något heltäckande förbud mot att ha mer än en hustru (1 Tim. 3:2).
- Trots Davids många synder, och de innefattade hans polygami, beskriver Gud honom som "en man efter sitt [Guds] sinne" (1 Sam. 13:14; Apg. 13:22).

Ända sedan forntiden har många äktenskap slutat med skilsmässa. Nya testamentet innehåller några tydliga begränsningar för skilsmässor och omgifte (t.ex. Matt. 5:31, 32; 19:9; Mark. 10:4). Men Gamla testamentet var mer överseende (2 Mos. 21:7–11; 5 Mos. 24:1–4; Mal. 2:16).

Vad drar vi för slutsats från detta? Guds norm skulle inte överges, men Gud var villig att göra anpassningar utifrån förändringar i samhället. Han gav människorna utrymme att hantera det som inte var i enlighet med hans norm.

Ger Gud också utrymme (anpassar sig) åt samkönade relationer?

Bibeln säger inte särskilt mycket om homosexuella relationer, och vad den säger är inte alltid kristallklart. Men när vi börjar från premissen att homosexualitet inte var en del av Guds ursprungliga mönster (vilket många kristna skulle påstå) har vi orsak att dra slutsatsen att Bibelns övergripande budskap är att Gud är villig att ge utrymme för förändringar i relationerna mellan män och kvinnor, och att detta skulle innefatta uppkomsten av fenomenet homosexualitet.

Ordet "uppkomst" är vagt med avsikt. Hittills har experterna långt ifrån någon samsyn när det gäller att förklara varför människor dras till personer av samma kön. Några har betonat miljö och uppfostran. Andra har pekat på sexuella övergrepp eller (för män) ohälsosamma relationer till kvinnor. Återigen andra håller fast vid att det finns bevis för att genetiska faktorer spelar en avgörande roll, eller att homosexualitet i hög grad handlar om hormoner eller hur hjärnan är "kopplad". Troligtvis beror det på en kombination av faktorer, och så här pass långt har vi inte en helt tillfredsställande förklaring. Men vi vet en sak med säkerhet: *homosexualitet handlar inte om ett val.*

Sexuell läggning är inte något som vi ska experimentera med. Det är definitivt fel när heterosexuella människor bestämmer sig för att göra en homosexuell utflykt eller vice versa. Paulus talar mycket tydligt om sexuella handlingar som han kallar för ett onaturligt umgänge för människan ifråga (Rom. 1:26, 27).

Homosexualitet är en del av verkligheten

Vi vet inte exakt hur stor andel av oss människor som har en "annorlunda" sexuell läggning (dvs. en läggning som inte är tydligt heterosexuell). Bedömningarna sträcker sig från två och upp till tio procent av befolkningen. Några länder fortsätter att påstå att det inte finns några homosexuella innanför deras gränser, och om det finns några homosexuella så påstår de att detta beror på import från västvärlden. Det finns mängder av bevis för att homosexualitet har funnits i alla tider, i alla kulturer, och att det verkligen är ett världsvitt fenomen. Den tragiska verkligheten är att människor med en "annorlunda" sexuell läggning fortfarande möter allvarliga problem i mer än åttio länder. Och även idag har många länder lagar mot homosexuella handlingar (så var det också i vissa västländer ända tills helt nyligen).

Kristna måste inse att det är en verklighet att det finns "annorlunda" sexuella läggningar. Många av deras syskon i tron tillhör, öppet eller i hemlighet, "alfabetsgemenskapen". De har inte valt sin läggning, precis som deras heterosexuella medtroende inte har valt sin. Kristna måste besluta sig för hur de ska se på homosexualitet på ett kristet sätt, och hur de kan handla kristet med den "alternativa" sexuella läggningen hos andra, eller hos sig själva.

I de följande avdelningarna i den här broschyren kommer vi att fokusera på ett antal Bibeltexter som ofta används för att "klubba ner" homosexuella. När vi gör det är det viktigt att vi inte glömmer två grundläggande faktorer:

- a) Gud är kärlek, och han vill att hans varelser ska få uppleva kärlek.
- b) Gud är villig att göra anpassningar när hans ursprungliga planer verkar vara (eller är) omöjliga att förverkliga.

Det är på den grunden som vi kommer att bygga vidare.

5. Homosexualitet i Gamla testamentet

Det påstås ofta att Gamla testamentet innehåller några klara uttalanden som tydligt fördömer alla former av homosexualitet. Några skulle emellertid påstå att förhållandet mellan David och Jonatan visar att de männen var bisexuella, om de inte var homosexuella. När David gråter över Jonatans död säger han: "Du var mig mycket kär, din kärlek mer för mig än kvinnors" (2 Sam. 1:26). Men det finns inga avgörande bevis för att bandet mellan de här två männen var något mer än bandet mellan två nära vänner.

När vi studerar dessa avsnitt från Gamla testamentet måste vi ställa oss själva två grundläggande frågor:

- 1) Är ordalydelsen i texten alltid lika klar som en ytlig läsning av vissa Bibelöversättningar kan antyda?
- 2) Det finns gammaltestamentliga texter som direkt eller indirekt nämner homosexualitet. Handlar de omhängivna, permanenta kärleksbaserade samkönade relationer, eller om andra homosexuella handlingar?

Den andra frågan är lättast att besvara. Det finns inte några som helst indikationer på att "anti-homosexualiteterna" återspeglar någon medvetenhet om sexuell läggning som en del av livet – att det inte handlar om ett personligt val utan om ett tillstånd som en person måste leva med. Dessa texter som vänder sig mot homosexualitet måste förstås mot den bakgrund som Gamla testamentets värld utgör där manlig

prostitution, särskilt i en kultisk kontext, var vanlig bland Israels grannar och även ofta praktiserades av israeliterna. (Se t.ex. 1 Kung 14:24; 15:12; 22:46; 2 Kung 23:7; Job 26:13, 14).

Låt oss nu se på de viktigaste gammaltestamentliga texterna som vanligtvis citeras som bevis för att homosexualitet är en avskyvärd synd.

Femte Moseboken 23:17, 18

Den här texten handlar om sexuell lastbarhet i samband med den religiösa kulten. Det är belysande att studera olika Bibelöversättningar. Det visar omedelbart hur den ursprungliga ordalydelsen var en stor utmaning för översättarna. De här tre versionerna illustrerar detta faktum:

1917 års översättning: *Ingen tempeltärna skall finnas bland Israels döttrar, och ingen tempelbolare bland Israels söner. Du skall icke bära skökolön och hundpenningar in i HERREN, din Guds, hus, till gäldande av något löfte; ty det ena som det andra är en styggelse för HERREN, din Gud.*

Bibel 2000: *Ingen israelitisk kvinna får vara kulttjänare, inte heller någon israelitisk man. Med horpengar eller hundlön får du inte komma till Herrens, din Guds, hus när du skall infria ett löfte, ty Herren, din Gud, avskyr bådadera.*

Folkbibeln 2015: *Ingen tempelprostituerad får finnas varken bland Israels döttrar eller bland Israels söner. Du får inte komma med lönen från kvinnlig eller manlig prostitution till HERREN din Guds hus på grund av något löfte, för HERREN din Gud avskyr bådadera.*

Tredje Moseboken 18:22

Du får inte ligga med en man som man ligger med en kvinna; det är något avskyvärt.

Den här texten är inte heller lika tydlig som det kan verka. En bokstavlig översättning av den ursprungliga ordalydelsen är: *Med en man du ska inte ligga ner nerliggandet hos en kvinna.* Ordet "med" har satts in för att texten ska bli begriplig. Experterna har delade meningar om vad den här texten betyder.

De som läser texten som om den är riktad mot homosexuella betonar vanligtvis ordet "avskyvärt". För att bedöma kraften i det ordet måste man komma ihåg att samma ord ofta används i Gamla testamentet, i de flesta fall i samband med restriktioner i kosten, felaktiga ritualer i helgedomen eller felaktigt beteende i allmänhet. Ordspråksboken 6:16 nämner "stolta ögon" och en "falsk tunga" som saker som Gud avskyr.

Dessutom har vi frågan om alla de olika lagarna som ingår i de lagar som man kan kalla "helighetslagarna" fortfarande gäller idag. Och om "lagen" mot homosexualitet fortfarande gäller, betyder då inte det att de som utför homosexuella handlingar ska straffas med döden, vilket samma lag kräver (se 3 Mos. 20:13).

Sodom

Första Moseboken 19 förblir det avsnitt som oftast citeras om homosexualitet. Berättelsen om Sodom har gett världen ordet "sodomi". De flesta människor är övertygade om att den berättelsen handlar om uppenbara homosexuella aktiviteter, och att Gud fördömer dem fullständigt. Men en noggrann läsning av texten visar att det här är en fruktansvärd berättelse om massvåldtäkt, och definitivt inte om samkönade relationer mellan två individer. Den viktigaste frågan i texten handlar om gästfrihet som den praktiserades i Mellanöstern.

Lots lösning för att desarmera situationen var att erbjuda mobben sina två döttrar som var oskuld för att tillfredsställa männens sexuella begär. Detta går på tvärs mot alla moderna värderingar. Dessutom är det

intressant att läsa vad profeten Hesekiel senare beskriver som Sodoms ondska: Folket i Sodom ”kunde leva storslaget, i överflöd och ostörd ro, men de hjälpte inte den som var svag och fattig” (Hes. 16:49). Det finns ytterligare ca ett dussin ställen där Sodom nämns. Men det är värt att notera att inget av dem nämner någon sexuell avvikelse.

Berättelsen om skandalen i Gibea i Domarboken 19 och 20 är mycket lik berättelsen om Sodom. Här handlar det också främst om gästfrihet.

6. Vad säger Nya testamentet till oss?

Det finns några få texter i Nya testamentet som man ofta citerar när man argumenterar om hur syndigt det är att vara gay eller lesbisk – eller att ha en sexuell läggning som inte är heterosexuell. Det är betydelsefullt att de fyra evangelierna är fullständigt tysta om det här ämnet. Några har föreslagit att det finns en antydning till homosexualitet i berättelsen om hur Jesus botar den romerske officerens tjänare (Matt 8:5-13). Visar den särskilda omsorgen som den här romerske officeren ger sin tjänare att det fanns något som var mer än förhållandet mellan en herre och hans tjänare? Så kan det mycket väl vara, för det skulle stämma med vad vi vet om romerska sedvänjor vid den tiden.

Aposteln Paulus brev innehåller några få verser som vid första anblicken verkar fördöma alla homosexuella handlingar. Men säger dessa texter verkligen vad de verkar säga? Om läsaren kommer till de här texterna med en fast övertygelse att samkönade sexuella relationer är ytterst syndiga och gärna vill finna bekräftelse för den åsikten kan det verka som om de här texterna ger stöd. Men man ska försöka läsa med ett öppet sinne, och när vi läser Bibeln måste vi alltid vara medvetna om de kulturella och historiska förhållanden som bildar bakgrund till varje del av Bibeln. Paulus levde och arbetade i den romerska världen där en viss typ av homosexualitet var ganska vanlig. I de högre samhällsklasserna brukade en gift man med familj också ha en sexuell relation till en ung pojke. Idag skulle vi kalla det pedofili, sex med barn. Det finns all anledning att tro att aposteln främst tänkte på detta förhållande när han skriver om sexuella avarter. Det finns inget som pekar på att han var medveten om vad det innebär att ha en viss sexuell läggning.

Romarbrevet 1:26, 27

Den här texten är särskilt intressant. I det första kapitlet i sitt brev till romarna beskriver Paulus mänsklighetens moraliska förfall. Människor har medvetet vänt ett blint öga mot Guds bud.

Därför utlämnade Gud dem åt förnedrande lidelser. Kvinnorna bytte ut det naturliga umgänget mot ett onaturligt, likaså övergav männen det naturliga umgänget med kvinnorna och upptändes av begär till varandra, så att män bedrev otukt med män. Därmed drog de själva på sig det rätta straffet för sin villfarelse.

Det verkar som om Paulus syftar på heterosexuella män och kvinnor som har beslutat sig för att handla *mot* sin natur och nu experimenterar med sex med personer av samma kön. För homosexuella män och kvinnor är det definitivt *inte* mot deras natur att ha samkönade sexuella relationer. Om de hade sex med någon av motsatt kön skulle de ha utfört en handling som var onaturlig för dem. Vilken förklaring man än ger till den här texten är det tydligt att det inte handlade om relationer baserade på kärlek.

Första Korinthierbrevet 6:9

Precis som i andra skrifter från den tiden finner vi listor med goda och dåliga egenskaper i Paulus brev. Den här texten är ett sådant exempel. När vi ska tolka den texten stöter vi på några grekiska ord som är ganska sällsynta i Nya testamentet och som inte är lätta att översätta. Det förklarar de många olika översättningarna i olika Bibelversioner. Här är bara tre exempel på hur översättarna kämpade med den här texten:

Har ni glömt att ingen orättfärdig skall få ärva Guds rike? Låt inte bedra er, inga otuktiga eller avgudadyrkare eller horkarlar eller män som ligger med andra män ... (Bibel 2000).

Vet ni inte att orättfärdiga inte ska få ärva Guds rike? Bedra inte er själva! Varken sexuellt omoraliska eller avgudadyrkare, varken äktenskapsbrytare eller de som utövar homosexualitet eller som låter sig utnyttjas för sådant ... (Folkbibeln 2015).

Veten I då icke att de orättfärdiga icke skola få Guds rike till arvedel? Faren icke vilse. Varken otuktiga människor eller avgudadyrkare eller äktenskapsbrytare, varken de som låta bruka sig till synd mot naturen eller de som själva öva sådan synd ... (1917 års översättning).

Malakoi är ett grekiskt ord som är långt ifrån tydligt. Dess kärnbetydelse är ungefär "mesar". I Luk. 7:25 används det med syfte på män som bär dyrbara kläder.

Det andra ordet i den här texten som har orsakat omfattande diskussioner är *arsenokoitai*. Det syftar på människor som är sexuellt perversa och möjligtvis även på homosexuella, men ordet verkar syfta på utnyttjande.

Första Timotheosbrevet 1:8–10

En liknande text som ofta citeras återfinns i Paulus första brev till Timotheos. En jämförelse mellan de tre vanligaste svenska översättningarna visar att även i det här fallet var översättarna inte alltid säkra på vilka ord de skulle använda.

Men vi vet att lagen är något gott, om man brukar den rätt och tänker på att den inte är till för rättfärdiga utan för dem som lever utan lag och ordning, för gudlösa och syndare, hädare och förnekare, för dem som bär hand på sin far eller mor, för dråpare, för otuktiga och män som ligger med män, för människorövare, lögnare och menedare och allt annat som strider mot den sunda läran (Bibel 2000).

Men vi vet att lagen är god, om man använder den rätt och inser att den inte är till för rättfärdiga utan för laglösa och rebeller, gudlösa och syndare, oheliga och oandliga. Lagen är till för dem som misshandlar sin far och mor, för mördare, för dem som lever i otukt och homosexualitet, för slavhandlare, lögnare, menedare och allt annat som går emot den sunnda läran (Folkbibeln 2015).

Men vi veta att lagen är god, om man nämligen brukar den såsom lagen bör brukas, och om man förstår detta, att lagen är till icke för rättfärdiga människor, utan för dem som trotsa lag och myndighet, för ogudaktiga och syndare, oheliga och oandliga människor, fadermördare och modermördare, för mandråpare, för dem som öva otukt och onaturlig vällystsynd, för dem som äro människosäljare, lögnare, menedare eller något annat som strider mot den sunnda läran (1917 års översättning).

När vi läser den här texten måste vi fråga oss själva: Vad talar Paulus egentligen om? Många teologer påstår att några av nyckelorden är otydliga och att de inte behöver syfta på homosexualitet över huvud taget. Men även om de gör det innebär inte detta att Paulus ord riktar sig till frågorna kring sexuell orientering eller till trogna, monogama samkönade sexuella relationer. .

7. "Generöst utrymme"

På senare tid har flera kyrkor och samfund insett att en persons sexuella läggning inte är något som personen har valt och att alla människor, oberoende av deras sexualitet, måste bli helt accepterade och få lov att delta i församlingens liv till hundra procent. Några kyrkor och samfund har homosexuella män och kvinnor bland sina präster eller pastorer och behandlar samkönade äktenskap på samma sätt som äktenskap mellan människor av olika kön. Men många kyrkor (t.ex. den romersk-katolska kyrkan) fortsätter att betrakta homosexuella relationer som "onaturliga" och moraliskt oförsvarbara. Den enda vägen för homosexuella män och kvinnor, säger de, är celibat. Inställningen hos de protestantiska kyrkorna och samfundet varierar, och trossamfund som har världsvid närvaro (som t.ex. den anglikanska kyrkan) står inför omfattande stridigheter kring de här frågorna inom sina egna led.

Den officiella inställningen hos Sjundedags Adventistsamfundet liknar inställningen hos den katolska kyrkan: homosexuella män och kvinnor kan bli medlemmar så länge de inte utför några homosexuella handlingar. I vissa delar av världen, och i många lokala församlingar, håller inställningen gradvis på att förändras och bli mer accepterande. Tyvärr tror många adventister fortfarande att homosexualitet är en läggning som kan bli "botad", men den tanken får mindre och mindre stöd och den har blivit internationellt fördömd av organisationer för psykiatrer, psykologer och socialarbetare.

Vad säger Bibeln?

Många kristna, även adventister, tror att Bibeln uttalar en kraftfull fördömelse över alla samkönade relationer. Åsikterna går isär, men erfarenheten visar att dessa åsikter ofta är gjutna i cement och inte lätta att förändra. Den grundläggande frågan är: *Hur läser vi Bibeln?* Väljer vi en så kallad bokstavlig läsning, där Bibelns ord tas bokstavligt om det är möjligt? Eller försöker vi låta det underliggande budskapet i Bibeln tala till oss i vår tid och vår kultur? Har vi ett öppet sinne för den historiska och

kulturella bakgrunden till texterna som verkar tala mot homosexualitet? Är vi villiga att acceptera att Bibelns författare, som t.ex. Paulus, aldrig hade hört något om sexuell läggning? Är vi säkra på att Bibelns uttalanden som direkt eller indirekt syftar på homosexualitet handlar om vår nutida situation, och att de riktar sig till kärleksfulla, trogna, hängivna samkönade sexuella relationer? Med andra ord: *Förväntar vi oss att finna svar på frågor som Bibeln inte ställer?*

En väg vidare?

Så hur går vi vidare med tanke på polariseringen inom den kristna kyrkan (och även Adventistsamfundet) när det handlar om "alfabetsmänniskorna"? Det är möjligt att det bästa sättet att närma sig frågan (åtminstone det mest pragmatiska) är först och främst från ett mänskligt och pastoralt perspektiv.

Även om vi skulle argumentera för att heterosexualitet var Guds ursprungliga plan för mänskliga relationer måste vi vara villiga att inse att den idealiska situationen inte längre existerar. Heterosexualiteten har inte behållit sin ursprungliga fullkomlighet, och det är också ett faktum att en avsevärd procentandel av alla människor – överallt i världen och i alla slags kulturer – förr snarare än senare upptäcker att de är "annorlunda". Bibeln ger oss bevis för att Gud anpassar sig till situationer som inte helt återspeglar hans ursprungliga plan.

Många heterosexuella äktenskap misslyckas och skilsmässor är en verklighet. Det är aldrig en enkel lösning, och församlingen kommer att fortsätta att upprätthålla Bibelns ideal för äktenskapsförbundet "tills döden skiljer oss åt". Liksom många samfund har Adventistsamfundet en pastoral snarare än en biblisk inställning till skilsmässor. Skulle den principen kanske också kunna visa vägen när det gäller homosexualitet? Skulle samfundet, i stället för att agera utifrån några få bibliska uttalanden som kan tolkas på olika sätt, kunna införa en accepterande och nådefylld inställning till dem som dras till människor av samma kön? Föreslår inte den modell som Kristus lämnade oss med att när det råder tvivel är det alltid bättre att göra sig skyldig till att visa kärlek, nåd och förståelse?

Det är fel att utestänga människor på grund av deras sexuella läggning. Alfabetmänniskor måste kunna känna sig trygga i församlingen. De får aldrig bli utfrusna, dömda eller diskriminerade.

Heterosexuella personer måste inse att de aldrig helt kan förstå hur svår situationen är för dem som är "annorlunda". Wendy VanderWal-Gritter, en pastor inom den reformerta kyrkan och vid en tidpunkt en av ledarna för Exodus-organisationen, skrev: *För dem av oss som är heterosexuella och som inte använder en massa tid till att tänka på, kämpa med, dölja eller hantera vår heterosexualitet tror jag att det alltid kommer att finnas ett gap i vår förståelse av hur det är att ständigt dras till sitt eget kön.*

Hennes erfarenhet återspeglar i hög grad min egen: *"När jag har skapat relationer under de senaste åren med homosexuella kristna har det låtit mig uppleva, på ett mycket påtagligt sätt, hur bred Guds nåd är ... Jag har konfronterats med min egen utarmade bild av Gud, en som ofta förväntade sig att Guds nåd skulle vara snål snarare än slösande och accepterande."*¹

Ärkebiskop Desmond Tutu sade en gång: *"Jag kan bara inte tänka mig att Gud kommer att säga: 'Jag ska straffa dig för att du är svart; du borde ha varit vit; jag ska straffa dig för att du är kvinna, du borde ha*

---

¹ *Gracious Spaciousness*, Baker Publishing House, 2014, s. 51, 52.

varit man; jag ska straffa dig för att du är homosexuell, du borde ha varit heterosexuell.' Jag kan bara inte tro att det är så som Gud ser på saken."

Vem kan egentligen säga emot det?

Till slut ...

För en tid sedan producerades det en film med den något provokativa titeln Seventh-Gay Adventists.² Den berättar om några manliga och kvinnliga homosexuella par och deras relation till Adventistsamfundet. Jag blev speciellt gripen av berättelsen om två män som bestämde sig för att gifta sig. En av dem kontaktade sin bror, en adventistpastor, för att han skulle leda en välsignelseceremoni för honom och hans partner. Den här brodern-pastorn insåg att det förväntades att han inte gjorde detta, eftersom hans samfund inte erkänner samkönade äktenskap. Men efter mycket självrannsakan bestämde han sig för att ändå göra det. Hans ord fastnade i mitt minne: "Om jag gör något som är fel, eller inte vet vad jag ska göra ... 'Om vi gör fel, låt det då innebära att vi visar nåd i stället för fördömande och stränghet.' " De här sista orden är citerade från ett brev av Ellen G White (Brev 16, 1887). De sammanfattar det som har blivit min fasta övertygelse. Om vi är osäkra på vad vi ska göra, låt oss då alltid välja kärlekens om omtankens väg snarare än fördörelsens och förkastelsens. Jag är övertygad om att detta är den väg som Jesus Kristus efterföljare måste välja.

---

² Filmen producerades av Daneen Akers och Stephen Eyers. Gratis kopior kan laddas ner på <http://www.sgamovie.com/free>.